

PB-1601510102030900 Seat No. _____

M. S. W. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

May / June - 2018

Industrial Relation & Labour Welfare
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

1 ઔદ્યોગિક સંબંધની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્વ સમજાવો. 10

અથવા

1 સામૂહિક સોદેબાળની ભૂમિકા વર્ણવો. 10

2 ટ્રેડ યુનિયનના સિદ્ધાંતો જણાવો. 10

અથવા

2 કામદાર કલ્યાણના સિદ્ધાંતો સમજાવો. 10

3 ઔદ્યોગિક ઝગડાનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો જણાવો. 10

અથવા

3 કામદાર કલ્યાણનો અર્થ આપી, ફરજિયાત કરવામાં આવતા કલ્યાણ કાર્યક્રમો જણાવો. 10

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ પાંચ)

- (૧) ઔદ્યોગિક સંબંધના હેતુઓ જણાવો.
- (૨) નબળા ઔદ્યોગિક સંબંધોનાં કારણો જણાવો.
- (૩) ઔદ્યોગિક વિવાદનાં કારણો સમજાવો.
- (૪) સામૂહિક સોદેબાળના હેતુઓ જણાવો.
- (૫) અંતરરાષ્ટ્રીય કામદાર સંઘ વિશે જણાવો.
- (૬) ભજૂર સંધનાં કાર્યો જણાવો.
- (૭) કામદાર કલ્યાણના હેતુઓ જણાવો.

૫	ટૂકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ)	૧૫
	(૧) કારખાનાની વ્યાખ્યા આપો.	
	(૨) કામદારની વ્યાખ્યા આપો.	
	(૩) કામદાર કલ્યાણ અધિકારીનાં કાર્યો જણાવો.	
	(૪) ઔદ્યોગિક ઝગડાની અસરો જણાવો.	
	(૫) હકતાળ	
	(૬) તાળાબંધી	
	(૭) AITUCનું પૂરું નામ આપો.	

ENGLISH VERSION

1 Give the definition of industrial relation, explain its importance. 10

OR

1 Describe a role of collective bargaining. 10

2 Describe a principles of Trade Union. 10

OR

2 Describe the model of corporate social responsibility. 10

3 Give the meaning of industrial dispute. Describe types of industrial dispute. 10

OR

3 Give the meaning of labor welfare. Describe compulsory program for welfare. 10

4 Write short notes : (Any Five) 25

- (1) Describe objectives of industrial relation.
- (2) Describe causes of weak industrial relation.
- (3) Describe causes of industrial dispute.
- (4) Describe objectives of collective bargaining.

- (5) Explain - International Labor Organization.
  - (6) Describe the functions of Trade Union.
  - (7) Describe objectives of labor welfare.
- 5** Write short answers : (Any **Five**) **15**
- (1) Give the definition of factory.
  - (2) Give the definition of labor.
  - (3) Describe functions of labor welfare officer.
  - (4) Describe the effect of Industrial Dispute.
  - (5) Strike
  - (6) Lock out
  - (7) Give the full form of AITUC.
-